

Esa Saarisen ja Paavo Pylkkäsen puheet kirjan ”YHTÄ JA KAIKKI” julkistustilaisuudessa Keskustakirjasto Oodissa 2.2.2020

Esa Saarinen:

”Yksi vaikutus, mikä Heikillä on ollut minuun, on se, että olen alkanut katsella musiikkia ilmavammin. Hän on tässä suhteessa vaikuttanut minuun niin kuin Pipsa. Kun meidän suhteemme oli alkamassa, Pipsa kysyi kerran, että ”Oot sä kiinnostunut jatsista?” Sain: ”Olen!” Moni juttu lähti avautumaan.

Heikkihän on sellainen henkilö, että hän ei pysty katsomaan oikeastaan mitään ilmiötä niin, etteikö se mitä hän näkee, lähtisi jollakin uudella tavalla elämään. Heikin tapa ilmaista ajatteluaan on siinä suhteessa tavattoman hämmästyttävä, että hän ei käytä mitään ylimääräistä tehostetta.

Kuuntelin MasterClass-applikaatiota, jossa erilaisia maailmantähtiä puhuu asiasta, mitä he ovat tehneet, vaikkapa Martin Scorsese ohjaamisesta. Siellä jazz-pianisti Herbie Hancock kertoo, että kun hän oli nuorena kaverina Miles Davisin bändissä, yhdessä vaiheessa hänellä oli sellainen tunne, että hän ei pääse eteenpäin. Hän vähän masentui, oli allapäin. Miles kääntyi hänen puoleensa ja kuiskasi käheällä äänellään: ”Don’t play the butter notes!” Herbie mietti, ”Mitä ovat ’butter notes’?” Voinuotit? Jotain joka on helppoa?

Kun ajatellaan älyn käyttöä vaikkapa akateemisessa ympäristössä, on kiusaus kuorruttaa sitä jollain sellaisella elementillä niin että se varsinainen asia saattaa hetken päästä hukkaa.

Heikki ei soita ’butter notes’! Se tuntuu niin vaivattomalta. Tunne on, että tässä oleva syvyys on jotakin, jota minun pitäisi ikään kuin varoa, se tulee niin helposti! Se ei tule helposti! Miles Davisin soiton minimaalisuus on se nerous.

Tämä on Heikin nerous. Hänellä on ollut se kaiken aikaa, mutta me emme aina näe sitä sen johdosta, että saatamme olettaa esimerkiksi jostakin kirjasta sellaista akateemista kuorrutusta, mitä Heikki ei tuo siihen. Voi myös olla, että teema, jota hän koskettaa, on sellainen, että me jo sisään tullessamme oletamme, että sen pitäisi tapahtua sellaisessa kielessä, mihin Heikki ei halua mennä, koska hän haluaa puhua ja kirjoittaa tavalla, joka on yleisinhimillisesti koskettavaa.

Heikin erityispiirre, jonka tänäänkin näimme - ja tästä edestä sen näki hyvin selvästi - että Heikin silmät olivat kosteat kaiken aikaa kun hän puhui. Tämä Heikin vilpittömyys...

Tämä on suuri päivä. Saamme olla mukana välkkymässä Heikin suurteoksen julkistamistilaisuudessa. Olisin ehdottanut...Heikkihän on tässä suhteessa erilainen kuin minä, joka tykkään tosi paljon aplodeista. Heikki on Timonen-avaruudellinen henkilö, hän haluaa mahdollistaa. Hän ei nauti spotlightista. Tässä olisi kuitenkin nyt se tilanne, missä me saamme antaa seisovat aploidit Heikki Peltolalle.”

Paavo Pylkkänen:

”Heikki kiitti minua niin lämpimästi ja moneen kertaan alkupuheessaan, että haluan sanoa, että Heikki ja minä olemme tunteneet 80-luvun alusta asti. Olimme jo silloin kiinnostuneita Krishnamurtista ja Bohmista.

Kun Heikki kirjoitti kirjan ”Mielen tuolle puolen”, luin sen ja olin hyvin vaikuttunut. Se vei takaisin 80-luvun kokemuksiin ja elämyksiin. Hän pystyi välittämään siinä kirjassa jotakin hyvin arvokasta ja olennaista, jonka olin ehkä itse unohtanut.

Olimme vuotta aiemmin osallistuneet Helsinki Challengeen Viewfinder-joukkueella. Sen teemana oli bohmilainen dialogi tieteessä. Silloin pääsimme semifinaaliin. Se oli hieno kokemus.

Olin lukenut Heikin kirjan ja ajatellut, että tässä voisi olla jotain. Kun Challenge-kilpailuun tuli kaikki nämä (maailman) ongelmat, tuntui, että aika olisi kypsä koota ryhmä ja ehdottaa, että näitä ongelmia voisi lähestyä tältäkin pohjalta. Ehdottomasti toivoin, että Heikki tulisi mukaan, koska hän pystyi ehkä paremmin kuin kukaan muu tuomaan sen tietyn näkökulman ja ajatuksen ’ajatusaistista’, joka on osa ratkaisua.

Nyt olen todella iloinen. Silloin ei päästy jatkoon ja ajattelin, että tällainen ajattelutapa vaan ei mene läpi tieteessä, on mahdoton saada sitä läpi. Ihmiset haluavat mennä sinne alajuoksuun ratkaisemaan ongelmia eivätkä mene sinne yläjuoksulle, jossa se saaste pannaan jokeen. Heikki teki tämän ja tämä on erittäin hieno juttu. Pelastit meidän hankkeemme, koska nyt voimme sanoa, että siitä tuli jotain.

Onneksi olkoon ja kiitos sinulle.”